

TBMM

DİLEKÇE KOMİSYONU GENEL KURUL KARAR CETVELİ

Sayı: 14

YAYIM TARİHİ

09/02/2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

Karar No:33

Tarih: 03/02 /2010

Dilekçe No	Dilekçinin Adı, Soyadı, Adresi	Dilekçe Konusu
6985	Esrahan Ataselim İçerenköy Mah. Şükran Sok.No:23/3 Ataşehir/İSTANBUL	Evcil hayvan satışı yapılan yerlerde hayvan haklarının ihlal edildiğinden bahisle gerekli denetim ve düzenlemelerin yapılması talebi.
5515	Emre Dişçi Fetih Mah. Celaliye Sok. No:6/21 Karatay/KONYA	Sokak hayvanlarının çevre sakinlerinin sağlık ve güvenliğini tehdit ettiğinden bahisle soruna bir çözüm bulunmasını istiyor.

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu, Esrahan Ataselim'in "*Evcil hayvan satışı yapılan yerlerde hayvan haklarının ihlal edildiğinden bahisle gerekli denetim ve düzenlemelerin yapılması talebine*" ilişkin dilekçesi ile Emre Dişçi'nin "*Sokak hayvanlarının çevre sakinlerinin sağlık ve güvenliğini tehdit ettiğinden bahisle soruna bir çözüm bulunması*" talebine ilişkin dilekçesinin, birbiriyle bağlantılı mevzuat hükümleri çerçevesinde ele alınması gereken ve aynı kamu kurumlarının görev ve yetki alanına giren konular içeren yaygın ve kitlesel sorunlara ilişkin olmasından ötürü, Kayseri Milletvekili Ahmet Öksüzkaya başkanlığında, Ankara Milletvekili Faruk Koca ile Edirne Milletvekili Rasim Çakır'ın katılımıyla oluşturulacak Alt Komisyon marifetiyle birlikte incelenerek neticenin rapor olarak DKGK'ya sunulmasını uygun bulmuş ve karara bağlamıştır.

Esrahan Ataselim, dilekçesinde, özetle; "Hayvan satışı yapılan yerlerde hayvanların son derece kötü şartlarda tutulduğunu, çıkan yangınlarda yanarak can verdiklerini, sorunun tek çözümünün cins hayvan satışının sadece veterinerler tarafından yapılması olduğunu, evcil hayvan dükkanlarında hayvan satmanın hayvanlara yapılan bir işkence olduğunu, soruna acilen bir çözüm bulunması gerektiğini" belirtiyor.

Emre Dişçi, dilekçesinde, özetle; "Konya'da çok sayıda başıboş köpeğin sokaklarda dolaştığını, insanların güven içinde gezemediklerini, bizzat kendisine köpekler tarafından saldırıldığını, durumu belediyenin ilgili birimine aktardıklarını, yetkililerin, köpeklerin

aşılandıktan sonra tekrar sokağa salındığını ifade ettiklerini, çocuklarının da güvende olmadığını, bu tür sokak köpeklerinin barınakta toplanmaları gerektiğini” belirtiyor.

Rapora esas oluşturacak gerekli araştırmaların yapılması bağlamında, 12.01.2011 tarihinde toplanan Alt Komisyon, ilgili tüm tarafların görüşlerini dinlemiş, kamu kurumlarının konu ile ilgili olarak Komisyonumuza gönderdiği yazıları incelemiş ve konunun muhatabı kamu kurumlarının temsilcileri ile görüşerek çözüm önerilerini müzakere etmiştir.

Alt Komisyon toplantısına Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı ile Türkiye Hayvanları Koruma Derneği temsilcileri katılmış, dilekçede dile getirilen sorunun kaynakları ve çözüm önerilerine ilişkin görüşlerini aktarmışlardır.

1.Beyanlar

1.1.Türkiye Hayvanları Koruma Derneği Başkanı Birgül RONA,

Belediyelerin sokak hayvanlarını toplayıp gerekli rehabilitasyon işlemlerinden sonra yerel gönüllülerle işbirliği halinde onların himayesine bırakmaları gerektiğini,

Belediyelerin kısırlaştırma faaliyetlerine ağırlık vermesi gerektiğini, toplanma sırasında ve belediye barınaklarında çok sayıda hayvanın telef olduğunu, topyekün bir kısırlaştırma seferberliğinin sorunu büyük ölçüde ortadan kaldıracığını,

Belediyelerin sokak hayvanlarından duyulan genel korkunun giderilmesi için yaygın bir eğitim ve bilinçlendirme kampanyaları düzenlemeleri gerektiğini,

Çevre ve Orman Bakanlığının teknik personel sayısının yetersiz olduğunu,

Evcil ve süs hayvanları satışı yapılan yerlerle ilgili kendilerine çok sayıda şikayet geldiğini,

Avrupa ülkelerinde bu tür yerlerde ancak hayvan yemi, maması vs. satılabildiğini, canlı hayvanların satılamadığını,

Beyan etmiştir.

1.2.Türkiye Hayvanları Koruma Derneği Üyesi Veteriner Teknikeri Sultan GÜRYAR,

Belediyelerin hizmet alımı yöntemiyle kullandığı özel mobil kısırlaştırma ünitelerinin kısırlaştırma faaliyetini usulüne uygun bir şekilde gerçekleştirmediğini,

Belediye hayvan bakım evlerinin koşullarının son derece kötü olduğunu,

Belirtmiştir.

1.3.Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Koruma Kontrol Genel Müdürlüğü Şube Müdürü Veteriner Hekim Tülay Kurt,

5199 sayılı Kanun’un 6. maddesine göre, sahihsiz ve güçten düşmüş hayvanların yerel yönetimlerce kurulan hayvan bakım evlerinde gerçekleştirilecek rehabilitasyon süreci sonunda alındıkları ortama bırakılmaları gerektiğini, sokağa bırakılmayıp hayvan bakım evlerinde tutulmalarının daha uygun bir çözüm olabileceğini, sokak köpeklerinin çevre sakinlerini tedirgin ettiklerine ilişkin kendilerine de çok sayıda şikayet geldiğini,

Sokak hayvanlarının aşılarının belli aralıklarla yapılması gerektiğini,

Belediyelerin bakım evlerinin sayısının, kapasitesinin artırılması, teknik ve personel altyapısının geliştirilmesi gerektiğini,

Hayvan sahiplenmek isteyenlerin istedikleri hayvanları bakım evlerinden temin etmelerinin daha doğru olacağını, yönetmelikle getirilen mobil kısırlaştırma ünitelerinin belediyelerden aldıkları izinle, hizmet satın alımı yöntemiyle, kısırlaştırma faaliyeti yaptıklarını, ancak izin aldıkları belediyenin sınırları dışında da hayvan kısırlaştırdıklarını, söz konusu faaliyetlerin hangi şartlarda ve usullerle gerçekleştirildiğinin denetlenmediğini, konuyla ilgili çok sayıda şikayetin geldiğini, kısırlaştırmanın mobil üniteler tarafından değil de bakım evlerinde yapılması gerektiğini,

Mobil kısırlaştırma ünitelerine faaliyet gösterdikleri il sınırları içerisinde izin verme sürecinin Çevre ve Orman Bakanlığı ile Tarım ve Köyişleri Bakanlığının ortak çalışmasıyla yürütülmesi gerektiğini, aşılama konusunda Tarım ve Köyişleri Bakanlığının da projeleri bulunduğunu,

Evcil ve süs hayvan satışı yapılan yerlerde veteriner hekim bulundurma zorunluluğu getirecek ve bu tür yerlerin teknik ve hijyenik şartlarını belirleyecek bir yönetmelik hazırlanabileceğini,

Beyan etmiştir.

1.4.Çevre ve Orman Bakanlığı Hayvan Koruma Şube Müdürü Hacı Mehmet Can,

Bakanlık olarak yerel yönetimlere yaklaşık 2 milyon TL kısırlaştırma ödeneği verildiğini, bu ödeneğin belediyeler tarafından hizmet satın alımı yöntemiyle mobil kısırlaştırma üniteleri aracılığıyla yapılmasının zorunluluk olmadığını, belediyelerin kendi uzman personelleri tarafından da söz konusu faaliyetlerin yürütülebileceğini, Bakanlığın, bakım evleri ile ilgili yönetmeliği bulunduğunu, il müdürlüklerinin bu yönetmelikte belirtilen şartları taşımayan bakım evlerine izin vermediklerini,

Çevre ve Orman Bakanlığının evcil ve süs hayvanları satış yerlerinin denetimini yalnızca hayvanların refahı bakımından yaptıklarını, ruhsatla ilgili izin ve denetimlerin Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından yürütüldüğünü,

Belirtmiştir.

1.5.Çevre ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Gn. Md. Yard. Mustafa AKINCIOĞLU,

Sokak hayvanları sorununun sadece belli bir bölgede ortadan kaldırılmasının mümkün olmadığını, çünkü sokak hayvanlarının boşalan yerleri hemen doldurduklarını,

Türkiye'deki sokak hayvanları sorununun yoğun bir kısırlaştırma faaliyetiyle çözülebileceğini, Avrupa ülkelerinde sorunun hayvanların uyutulması suretiyle çözüldüğünü, bugün Avrupa'da sokakta köpeklere rastlanılamayacağını,

Bakanlığın, bakım evi bulunmayan belediyelere yapılacak hayvan bakım evi için maliyetin %45'i oranında destek sağladığını, 500 sokak köpeğinin aşılama ve kısırlaştırma maliyetinin Bakanlık tarafından karşılandığını,

Belediyelerin, bütün sokak köpeklerinin barındıracak sayıda ve kapasitede bakım evi yapmalarının bütçe açısından mümkün olmadığını, bakım evlerinde yalnızca sakat ve hasta hayvanların barındırıldığını, diğerlerinin kısırlaştırıldıktan sonra ortamlarına bırakılmalarının en doğru yöntem olduğunu,

İthal edilen hayvanların kayıt altına alınması gerektiğini, ithal cins köpeklere bakamayanların onları sokağa bıraktıklarını, ithalata sınır getirilmesi gerektiğini,

Çevre ve Orman Bakanlığının, evcil ve süs hayvanları satış yerlerini yasak hayvan bulundurulup bulundurulmadığı açısından denetlediğini ve ilgili yönetmeliğe göre satış yapanların eğitimini gerçekleştirdiklerini,

Söz konusu satış yerlerini işletmek için veteriner olmak zorunluluğu getirmeye gerek olmadığını, ancak denetimlerin artırılması gerektiğini,

Bildirmiştir.

2. Usul ve Esasa İlişkin Değerlendirme:

Yapılan usulî incelemede gündeme alınan dilekçelerin 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına dair Kanun ve TBMM İçtüzüğü'nün 115 ila 120 nci maddelerinde belirtilen koşulları taşıdığı görülmüş, dilekçe konusunun geniş toplum kesimlerini ilgilendirmesi nedeniyle DKGK'da esastan incelenmesi uygun bulunmuştur.

a) Esrahan Ataselim'in, "*Evcil hayvan satışı yapılan yerlerde satılan süs ve evcil hayvanlara kötü muamelede bulunduğundan bahisle gerekli önlemlerin alınması*" talebine ilişkin dilekçesi ile ilgili olarak yapılan inceleme neticesinde, dilekçe içeriğinin hayvanların korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerinin ihlaline ilişkin olduğu ve söz konusu ihlallerin önüne geçilebilmesi açısından gerekli denetimlerin yapılması talebinin dile getirildiği anlaşılmıştır.

Konu ile ilgili mevzuat hükümleri, 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu, Hayvanların Korunmasına Dair Yönetmelik ile Ev ve Süs Hayvanları Satış, Barınma ve Eğitim Yerlerinin Kuruluş, Açılış, Ruhsat, Çalışma ve Denetlenme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik altında toplanmıştır.

Hayvanları Koruma Kanunu'nun 4.maddesi, hayvanların korunması, gözetilmesi, bakımı ve kötü muamelelerden uzak tutulması için gerekli önlemlerin alınması gerektiğini;

5.maddesi, bir hayvanın, bakımının gerektirdiği yaygın eğitim programına katılarak sahiplenen veya ona bakan kişinin, hayvanı barındırmak, hayvanın türüne ve üreme yöntemine uygun olan etolojik ihtiyaçlarını temin etmek, sağlığına dikkat etmek, insan, hayvan ve çevre sağlığı açısından gerekli tüm önlemleri almakla yükümlü olduğunu, ayrıca, ev ve süs hayvanı satan kişilerin, bu hayvanların bakımı ve korunması ile ilgili olarak yerel yönetimler tarafından düzenlenen eğitim programlarına katılarak sertifika almakla yükümlü olduklarını;

8.maddesi, hayvanların, yaşadıkları sürece, tıbbî amaçlar dışında organ veya dokularının tümü ya da bir bölümü çıkarılıp alınamayacağını ya da tahrip edilemeyeceğini, ev ve süs hayvanının dış görünüşünü değiştirmeye yönelik veya diğer tedavi edici olmayan

kuyruk ve kulak kesilmesi, ses tellerinin alınması ve tırnak ve dişlerinin sökülmesine yönelik cerrahi müdahale yapılamayacağını; bir hayvana tıbbî amaçlar dışında, onun türüne ve etolojik özelliklerine aykırı hale getirecek şekilde ve dozda hormon ve ilaç vermek, çeşitli maddelerle doping yapmak, hayvanların türlerine has davranış ve fizikî özelliklerini yapay yöntemlerle değiştirmek gibi fiillerin yasak olduğunu;

10. maddesi, hayvanların satılırken, sağlıklarının iyi, barındırıldıkları yerin temiz ve sağlık şartlarına uygun olmasının zorunlu olduğunu, ev ve süs hayvanlarının üretimini ve ticaretini yapanların, annenin ve yavrularının sağlığını tehlikeye atmamak için gerekli anatomik, fizyolojik ve davranış karakteristikleri ile ilgili önlemleri almakla yükümlü olduklarını;

14.maddesi, hayvanlara kasıtlı olarak kötü davranmak, acımasız ve zalimce işlem yapmak, dövmek, aç ve susuz bırakmak, aşırı soğuğa ve sıcağa maruz bırakmak, bakımlarını ihmal etmek, fiziksel ve psikolojik acı çektirmek, hayvanları, gücünü aştığı açıkça görülen fiillere zorlamak, hayvan bakımı eğitimi almamış kişilerce ev ve süs hayvanı satmak gibi fiillerin yasak olduğunu, ev ve süs hayvanlarının on altı yaşından küçüklere satılamayacağını,

Hükme bağlamıştır.

Hayvanların Korunmasına Dair Yönetmelik'in 13.maddesi, ev ve süs hayvanı satan kişilerin, bu hayvanların bakımı ve korunması ile ilgili olarak yerel yönetimler tarafından düzenlenen eğitim programına katılarak, sertifika almakla yükümlü olduklarını, bunların eğitim sertifikasını aldıktan sonra, 28/4/2000 tarihli ve 24033 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ev ve Süs Hayvanları Satış, Barınma ve Eğitim Yerlerinin Kuruluş, Açılış, Ruhsat, Çalışma ve Denetlenme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik hükümleri kapsamında ruhsat alarak işyerini açabileceklerini,

Hükme bağlamıştır.

Diğer yandan, evcil hayvan satışı yapılacak yerlerin karşılaması gereken kriter ve standartlar, Ev ve Süs Hayvanları Satış, Barınma ve Eğitim Yerlerinin Kuruluş, Açılış, Ruhsat, Çalışma ve Denetlenme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik'te ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Anılan Yönetmelik'in 8.maddesine göre, ev ve süs hayvanı satan iş yerlerinde, sorumlu veteriner hekim bulundurulması ve il müdürlüğünce onaylanmış, veteriner hekimin çalışma saatlerini gösterir belgenin iş yerine asılması zorunludur. Ayrıca, işyerlerinde yılan, kertenkele, kaplumbağa, kurbağa, her türlü kuş ve akvaryum balıkları hariç diğer hayvanların türe bağlı tüm aşılarının yapıldığını gösteren sorumlu veteriner hekim onaylı sağlık karnelerinin bulundurulması gerektiği, iş yerinde satılan hayvanlarla ilgili bir kayıt formu doldurulup, sorumlu veteriner hekimin onayından sonra, mutlaka hayvan sahibine verileceği, ebeveynlerin veya ebeveyn sorumluluğu taşıyan diğer şahısların açık rızası olmaksızın 16 yaşın altındaki kişilere ev ve süs hayvanı satılamayacağı, açıkça düzenlenmiştir. Yönetmelik'in 11. maddesi, sorumlu veteriner hekimin, işyerlerinin mevcut yasalara uygun bir şekilde faaliyet göstermesinden, işyerine sağlıklı hayvanların kabul edilip uygun şartlarda alınıp satılmasından, işyerlerindeki hayvanların tür ve cinslerine göre aşılama ve ilaçlamalarının yapılmasından ve buradaki alet ve malzemelerin temizlik ve

dezenfeksiyonlarının yapılmasından, atık ve artıklarının çevre ve toplum sağığına zarar vermesini önleyecek tedbirlerin alınmasından işveren ile birlikte sorumlu olduğunu, işyerine gelen ve satılan hayvanların miktarları, geliş ve çıkış tarihleri, tür ve cinslerine göre aşılama, ilaçlama tarihleri gibi kayıtları tutmak ve kendilerine bildirilen zaman ve şekilde belli periyotlarla il veya ilçe müdürlüklerine gerekli bilgileri vermekle yükümlü olduğunu, hükme bağlamıştır.

Yönetmelik'in 15.maddesine göre, *"Ev ve süs hayvanlarının satış yerleri, hayvan pansiyon ve otelleri ile hayvan eğitim yerlerinin çalışmaları her zaman için bu Yönetmelik dahil, 3285 sayılı Hayvan Sağığı ve Zabıtası Kanunu ile bu Kanuna ait yönetmelik ve talimatlara uyulup uyulmadığı yönüyle, il veya ilçe müdürlüğünde görevli veteriner hekimlerin denetimine tabidir. Denetim, en az yılda dört defa periyodik olarak ve gerektiğinde süreye bakılmaksızın yapılır ve eksiklikler tespit edilerek denetim tutanağı düzenlenir. Hazırlanmış olan denetim tutanağı, önerilerle birlikte, giderilmesi için belli bir süre de verilerek işyeri sahibiyle birlikte sorumlu veteriner hekime bildirilir."*

Yukarıda sıralanan mevzuat hükümlerinden açıkça anlaşılabileceğı gibi, evcil ve süs hayvan satışı yapılan yerlerin uyması gereken kurallar, ilgili mevzuatla ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiş, söz konusu kurallara uymayanlar hakkında idarî para cezası yaptırımı da öngörülmüştür. Hayvanları Koruma Kanunu ve Uygulama Yönetmeliğı kapsamına giren ihlallerde, Çevre ve Orman Bakanlığının denetim birimleri; Ev ve Süs Hayvanları Satış, Barınma ve Eğitim Yerlerinin Kuruluş, Açılış, Ruhsat, Çalışma ve Denetlenme Usul ve Esaslarına Dair Yönetmelik kapsamındaki ihlallerin tespiti halinde ise Tarım ve Köyişleri Bakanlığının denetim birimlerinin idarî yaptırımlar uygulamaları öngörülmüştür.

Sonuç olarak; evcil hayvan satışı yapılan yerlerde karşılaşılan hayvan hakları ihlallerinin önlenmesi bakımından, ruhsat aşamasında söz konusu dükkanların eksiksiz bir şekilde gerekli hukukî, teknik, hijyenik standart ve kriterleri yerine getirmelerinin sağlanması, daha sonra da rutin denetimlerle, hayvan haklarına ilişkin ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uyulup uyulmadığının kontrol edilmesi, görevli denetim birimlerince tespit edilen ihlallere karşı caydırıcı ve kararlı idarî yaptırımların uygulanması gerektiğı değerlendirilmiştir.

(b) Emre Dişçi'nin *"Sokak hayvanlarının çevre sakinlerinin sağık ve güvenliğini tehdit ettiğinden bahisle soruna bir çözüm bulunması"* talebine ilişkin dilekçesinin incelenmesi neticesinde, konunun Hayvanları Koruma Kanunu ve Hayvanların Korunmasına Dair Yönetmelik çerçevesinde irdelenmesi gerektiğı anlaşılmıştır. Hayvanları Koruma Kanunu'nun 6.maddesine göre, *"Sahipsiz hayvanların korunması, bakılması ve gözetimi için yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde, yerel yönetimler yetki ve sorumluluklarına ilişkin düzenlemeler ile çevreye olabilecek olumsuz etkilerini gidermeye yönelik tedbirler, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı ile eşgüdüm sağlanarak, diğer ilgili kuruluşların da görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanların en hızlı şekilde yerel yönetimlerce kurulan veya izin verilen hayvan bakımevlerine götürülmesi zorunludur. Bu hayvanların öncelikle söz konusu merkezlerde oluşturulacak müşahede yerlerinde tutulması sağlanır. Müşahede yerlerinde kısırlaştırılan, aşıl原因 ve rehabilite edilen hayvanların kaydedildikten sonra öncelikle alındıkları ortama bırakılmaları esastır."* Hayvanların Korunmasına Dair Yönetmelik'te de, *"Sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanların toplatılması,*

kısırlaştırılması, aşılması, gerekli tıbbî bakımlarının yapılması ve işaretlenmesi, alındığı ortama geri bırakılması, sahiplendirilenlerinin kayıt altına alınması,geçici bakımevine gelen hayvanların müşahede altına alınması, gerekli tedavilerin yapılması, kısırlaştırıp aşılmasını ve işaretlenmesini müteakip alındığı ortama bırakılması,” belediyelerin alması gereken tedbirler arasında sayılmıştır.

İlgili mevzuat, sahipsiz sokak hayvanlarının, sokaklardan belediye ekiplerince toplatılmalarını, geçici bakımevlerinde kayıt altına alınmalarını, aşı ve tedavilerin yapıp kısırlaştırıldıktan sonra alındıkları ortama geri bırakılmalarını öngörmektedir. Nitekim Hayvanların Korunmasına Dair Yönetmelik’te, *“Geçici bakımevlerinde on gün süre ile gerekli duyurular yapıldığı halde sahiplendirilemeyen hayvanların kontrolleri, aşıları ve tıbbî müdahaleler ile kısırlaştırılmaları yapıldıktan ve operasyon yaraları kapandıktan en az yedi gün sonra kayıt altına alınıp, müdahale görmüş olduklarını gösteren işaretleri üzerlerinde olacak şekilde veteriner hekimin onayıyla alındıkları ortama geri bırakılır. Bu ortamlarda belediyeler, gönüllü kuruluşlarla işbirliği içerisinde besleme odakları kurar ve hayvanların beslenmesine yardımcı olur. Hayvanlar, hiçbir suretle ilgili belediye sınırları dışındaki bir ortama, ormanlık alana veya diğer yaban hayatı yaşam alanlarına bırakılmaz.”* denilmek suretiyle, sahipsiz hayvanların rehabilitasyon sürecinden sonra tekrar alındıkları ortama bırakılmaları öngörülmüştür.

Komisyonumuza intikal eden benzer dilekçelerin incelenmesi neticesinde, belediye ekiplerince toplatılan hayvanların, gerekli önlemler alındıktan sonra sokağa bırakılmalarının sorunun asıl kaynağı olan çevre ve insan güvenliğini tehdit olgusunu ortadan kaldırmadığı, rehabilitasyon sürecinin sonunda alındıkları ortama bırakılan sokak hayvanlarının, bölge sakinleri açısından bir endişe kaynağı oluşturmaya devam ettiği anlaşılmaktadır. Komisyonumuz, özellikle çevre sakinlerinin güvenliği bakımından tehdit oluşturan sokak köpeklerinin rehabilitasyon sürecinden sonra, bakımevlerinde tutulmasını mümkün kılacak yöntemlerin (hayvan barınaklarının kapasitelerinin artırılması vb. önlemler) geliştirilmesi gerektiğini değerlendirmiştir.

Diğer yandan, sokak hayvanlarının kısırlaştırılması faaliyetlerinin yerel yönetimler tarafından ruhsatlandırılan özel şirketlerin işlettikleri mobil kısırlaştırma üniteleri marifetiyle yapılmaya başlandığı, ancak söz konusu uygulamanın çoğunlukla hayvan haklarına yönelik ağır ihlallerle gerçekleştirildiği, anılan üniteler tarafından kısırlaştırma işleminin usulüne uygun yapılmadığı, toplantıya katılan katılımcıların beyanlarından anlaşılmıştır. Kısırlaştırma faaliyetleri sırasında hayvanlara eziyet edilmemesinin ve hayvan haklarının gerçekleştirilmesinin temin edilebilmesi bakımından, kısırlaştırma faaliyetinin yerel yönetimlerce kurulan bakım evlerinde yapılması gerektiği değerlendirilmiştir.

Öte yandan, hayvan hakları ile çevre ve insan sağlığına ilişkin mevzuatla belirlenmiş bulunan görev ve yetkilerin, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığı arasında dağıtılmış olmasının, söz konusu görevlerin ifasını zorlaştırdığı kanaatine ulaşılmıştır. Hayvanların Korunmasına Dair Kanun’un yürütülmesi, Çevre ve Orman Bakanlığının uhdesinde olduğu halde, Komisyona bilgi veren iki bakanlık temsilcileri de, teknik ve personel altyapısı açısından Tarım ve Köyişleri Bakanlığının anılan görevleri yerine getirme konusunda daha geniş imkanlara sahip olduğunu dile getirmişlerdir. Yine, evcil

hayvan satışı yapılan yerlerin ruhsatları Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından verilirken, sonraki denetimler Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından yapılmaktadır. Komisyonumuz, ilgili mevzuatla öngörülmüş bulunan görevlerin daha etkin bir biçimde yerine getirilebilmesi bakımından görev, yetki ve sorumluluk konusunda bir yeknesaklık sağlanması gerektiğini değerlendirmiştir. Ayrıca, bu amaç doğrultusunda, görev ve yetkilerin tek elde toplanarak anılan sorunların giderilmesi ve faaliyetlerin etkinleştirilmesine yönelik olarak muhtemel çözüm önerilerinin iki bakanlık arasında müzakere edilerek ileriye yönelik bir projenin geliştirilmesi fikri benimsenmiştir.

Gereği Düşünüldü: Evcil hayvan satışı yapılan yerlerde hayvan haklarının ihlal edildiğinden bahisle gerekli denetim ve düzenlemelerin yapılması talebi ile sokak hayvanarının çevre sakinlerinin sağlık ve güvenliğini tehdit ettiğinden bahisle soruna bir çözüm bulunması talebine ilişkin dilekçeler hakkında yukarıda yapılan tespit ve değerlendirmeler doğrultusunda;

Tarım ve Köyişleri Bakanlığından;

Süs ve evcil hayvan satış yerlerine yönelik denetimlerin artırılarak veteriner istihdam etme şartını yerine getirmeyenler hakkında caydırıcı idari yaptırımların uygulanmasının istenmesine,

Süs ve evcil hayvan satış yerlerinin; ruhsatlandırılmasını, yükümlü tutulacakları teknik ve hijyenik şartları, denetim usul ve esaslarını, uygulanacak idarî yaptırımları düzenlemek üzere, Çevre ve Orman Bakanlığı ile işbirliği ve koordinasyon sağlanarak, çağdaş hayvan haklarıyla uyumlu bir idarî düzenlemenin yapılmasının istenmesine,

Çevre ve Orman Bakanlığından;

Süs ve evcil hayvan satışının yapıldığı yerlerin hayvan hakları açısından sık ve rutin denetimlerle kontrol altına alınarak, ilgili mevzuata aykırı hallerin tespiti halinde caydırıcı idarî yaptırımların uygulanmasının istenmesine,

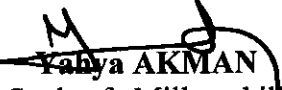
Mobil kısırlaştırma faaliyetleri sırasında karşılaşılan hayvan hakları ihlallerinin denetlenerek gerekli önlemlerin alınması ve hayvan bakım evi bulunan yerleşim yerlerinde kısırlaştırma faaliyetlerinin hayvan bakım evlerinde yapılması uygulamasının gerçekleştirilmesinin istenmesine,

Hayvan hakları ile ilgili mevzuatla öngörülmüş olan görev, yetki ve sorumlulukların daha etkin bir şekilde işletilmesini sağlamak üzere bir kurumsal çatı altında toplanması hususunun Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve diğer ilgili kamu kurumları işbirliği içerisinde değerlendirilmesinin istenmesine,

3071 sayılı Kanun ve TBMM İçtüzüğü'nün 115 ilâ 120 nci maddeleri gereğince, itiraz yolu açık olmak üzere oybirliğiyle karar verildi.

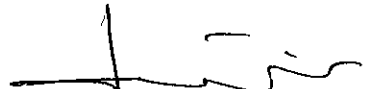
Karar No: 33

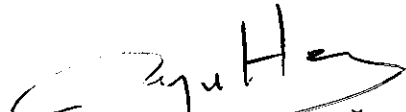
Konu : Evcil hayvan satışı yapılan yerlerde karşılaşılan hayvan hakları ihlallerinin önlenmesi talebine ilişkin 6985 nolu dilekçe ile sokak hayvanlarının çevre ve insan sağlığına yönelik tehditlerinin giderilmesi talebine içeren 5515 nolu dilekçe ve Alt Komisyon Raporu.

Yahya AKMAN
Şanlıurfa Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Başkanı

Ali KUL
Bursa Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Başkanvekili

toplantıya katılmadı
Faruk KOCA
Ankara Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Sözcüsü

Mehmet Halit DEMİR
Mardin Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Katip Üyesi

Seracettin KARAYAĞIZ
Muş Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

toplantıya katılmadı
Hüseyin BESLİ
İstanbul Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Ahmet ÖKSÜZKAYA
Kayseri Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

toplantıya katılmadı
Fuat ÖLMEZTOPRAK
Malatya Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

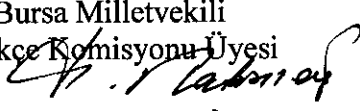
toplantıya katılmadı
Fuat ÇAY
Hatay Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Muharrem VARLI
Adana Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Rasim ÇAKIR
Edirne Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

toplantıya katılmadı
Fatma KURTULAN
Van Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Recep TANER
Aydın Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Hayrettin ÇAKMAK
Bursa Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi